

KOKIE KIBERNETINIAI PAVOJAI TYKO VAIKŲ INTERNETE?

Šantažas, įžeidžiantys įrašai, asmeninių nuotraukų viešinimas, patyčios – tai tik dalis kibernetinių grėsmių, su kuriomis susiduria vaikai. Minint Tarptautinę vaikų gynimo dieną ESET saugumo ekspertai dalinasi įžvalgomis, kas kelia didžiausią riziką mažiesiems interneto naudotojams ir kaip išvengti šių pavojų.

Kenkėjiškos programos

Tai labiausiai paplitusios grėsmės internete. Nors yra daugybė skirtingų kenkėjų tipų ir jų plitimo metodų, vaikai dažniausiai juos sutinka bandydami žaisti netikrą ir kenkėjišką populiaraus žaidimo kopiją. Užkrėsti žaidimai dažnai platinami trečių šalių arba forumuose, bet kai kurie patenka ir į oficialią žaidimų parduotuvę Google Play. Tik naudojant patikimą apsaugos sprendimą galima riboti prieigą prie kenkėjiškų svetainių ir blokuoti netinkamas programas.

Patyčios

Šis nelabai malonus elgesys gana dažnas tarp paauglių. Vaikai dažniausiai yra bauginami arba žeminami savo bendraamžių ar pažįstamų. Nors tai vyksta skaitmeninėje erdvėje, patyčios gali sukelti emocinę traumą, turėti neigiamų padarinių. Susidūrus su patyčiomis patariama neatsakyti tuo pačiu, nes būtent to siekia besityčiojantis asmuo. Vaikai turėtų neslėpti to, kas vyksta internete, ir su tėvų pagalba imtis priemonių tolimesnėms patyčioms užkirsti.

Seksualiniai kėsmai

Kai suaugęs asmuo, kurdami pasitikėjimą ir emocinį ryšį, bando įtikinti vaikus atlikti seksualinius veiksmus, angliškai tai vadinama „grooming“ – pažodžiui, merginimas. Daugybę kartų šie piktavalių kėslių turintys nusikaltėliai apsimetinėjo lygiais vaikams, kad šie įsitrauktų į pavojingą draugystę. Tokiais atvejais belieka prisiminti, kad yra saugumo sprendimų, kaip ESET Parental Control, leidžianti apsaugoti vaikus nuo tokių pavojų.

Sekstingas

Sekstingas yra erotinio pobūdžio žinutės ar el. laišakai. Technologijoms sparčiai vystantis, į sekstingo sampratą įeina ir keitimasis nuotraukomis ar vaizdo įrašais. Negana to, greitai paplito, nes dabartiniai paaugliai praktiškai visi turi išmaniuosius įrenginius. Tėvams derėtų savo vaikams paaiškinti, kad toks intymus susirašinėjimas gali atsidurti internete arba patekti į piktavalių asmenų rankas.

Informacijos vagystė

Visa internete keliaujanti informacija gali būti perimta trečiųjų šalių. Nesiimant atsargumo priemonių vaikai gali sukelti finansinių nuostolių šeimai arba patirti tapatybės vagystę. Tėvai turėtų paaiškinti, kaip tinkamai saugoti savo svarbius duomenis. Patartina, kad finansines operacijas, tarkime už vaikų perkamus žaidimus ar kitas pramogas, atliktų tik patys tėvai.

Brukalas (angl. spam)

Nepageidaujami el. laišakai, atakuojantys el. pašto dėžutes, seniai jau ne naujiena. Tačiau pastaruoju metu itin aktyviai plintant išpirkos reikalaujantiems kenkėjams, su jais gali susidurti ir vaikai, ypač, jei jie nežino, kaip derėtų elgtis užkrato atveju.

Sukčiavimas ir apgaulės

Internetu pasitaikantis apgaulingas elgesys gali būti skirtingų formų, naudoti socialinę inžineriją socialiniuose tinkluose ir pan. Pavyzdžiui, sukčiai siūlydami įsigyti kažką pigiau siekia išgauti asmeninius duomenis, prisijungimus prie paskyrų ar kreditinės kortelės duomenis.

Dar keli patarimai vaikų apsaugai internete:

1. Jei įmanoma, sukurkite specialią paskyrą savo vaikui, kad galėtumėte prižiūrėti jo veiksmus internete.
2. Naudokite patikimą apsaugos sprendimą ir tėvų kontrolės programėlę.
3. Stebėkite savo vaiko naršymo istoriją ir kalbėkitės apie galimas grėsmes.
4. Įsitikinkite, ar internetinė kamera yra išjungta arba uždengta, kai ja nesinaudojate.
5. Jei leidžiate vaikui naudotis socialiniais tinklais, padėkite jam nustatyti tinkamus privatumo nustatymus.